

Najbardziej popularne systemy mieszania farb

Dość często zdarza się, że realizowane projekty wymagają użycia koloru specjalnego, którego nie da się uzyskać za pomocą czterech kolorów triadowych. Wtedy pomocne okazują się systemy kolorów specjalnych.

Najchętniej posługujemy się systemami PANTONE i HKS, bo z wzorników możemy wybrać szukaną barwę, ustalić z klientem jej zgodność z projektem i spróbować odtworzyć ją na zadanym podłożu.

Oba systemy kierują się tą samą zasadą i mają ten sam cel.

Dostarczają szeroki wachlarz wzorów kolorystycznych do odtworzenia, umożliwiając wybór i kontrolę dowolnego koloru. Ułatwiają porozumiewanie się i pozwalają mówić o kolorze jednym językiem projektantom, drukarzom oraz klientom. Pomagają również w uzyskaniu powtarzalności. Na podstawie wzornika i próbki koloru oraz oznaczenia farby można wybrać kolory specjalne na różne podłoża.

Każdy kolor można też dzięki systemom **PANTONE i HKS** dokładnie ulokować, określić, odtworzyć i skontrolować.

Nazwa **PANTONE** jest znana na całym świecie jako standard komunikacji dotyczącej kolorów. Twórcą systemu jest Lawrence Herbert, który w 1963 roku opracował specjalnie dla projektantów mody system rozpoznawania kolorów. Szybko zorientował się jednak, że każde spektrum jest widziane i interpretowane przez każdego człowieka indywidualnie. Skłoniło go to do stworzenia systemu wachlarza znormalizowanych kolorów. Tenże system PANTONE ma bardzo szeroki zakres zastosowania w różnych gałęziach przemysłu. Jest niezaprzeczalnie międzynarodowym odniesieniem przy doborze, opisie, mieszaniu i kontrolowaniu koloru, również farby drukarskiej.

Wzornik PANTONE zawiera ponad 1000 kolorów możliwych do uzyskania z 14 kolorów podstawowych. Ogrom odcieni poszczególnych kolorów uzyskano przez dodanie bieli transparentowej, aby rozjaśnić lub przez dodanie czerni, aby odcień „zabrudzić”.

PANTONE MATCHING SYSTEM numeruje każdą farbę i opisuje kolor. Dla potrzeb poligrafii wszystkie wydrukowano w pełnym tonie na papierze powlekanym z połyskiem, na papierze niepowlekanym i matowym. Przy każdym kolorze widnieje receptura mieszania, która jest jednakowa dla wszystkich podłoży. Jednakowo opisany kolor o tym samym numerze, wymieszany według tej samej receptury z tych samych farb podstawowych wygląda inaczej na poszczególnych podłożach. Jeszcze inaczej może wyglądać na podłożu klienta.

System **HKS** w większym stopniu uwzględnia zależność podłoża i koloru.

Nie ma innego systemu tak starannie dopasowującego farbę do podłoża, a nawet techniki drukowania. Gwarantuje on jasny i pełny opis koloru ustalany między projektantem, drukarzem i klientem, którzy mając taki sam wzornik – np. HKS K do określonego rodzaju papieru – mówią jednym językiem. Raz zdefiniowana farba zostanie wiernie odtworzona niemal na wszystkich materiałach powlekanym połyskowych.

Można powiedzieć, że system HKS jest niejako gwarantem optymalnej zgodności odcienia na wszystkich podłożach.

System HKS to 88 kolorów mieszanych z 9 kolorów podstawowych oraz bieli i czerni. Każda receptura jest opracowana dla innego rodzaju podłoża z uwzględnieniem jego jakości i dostosowaniem do zadanej techniki drukowania. Każda farba opisana liczbą (opis koloru) i literą (dokładnie określone podłoże) stanowi gwarancję identyczności od kilkudziesięciu już lat: jeden numer dla jednego koloru na dokładnie opisanym podłożu. Wzornik jest dostępny dla druku na papierach powlekanych – HKS K i niepowlekanych dla offsetu i typografii – HKS N, do druku bez końca na papierze naturalnym – HKS En lub powlekanym (ten nadaje się do farb UV, które są coraz częściej stosowane) HKS Ek oraz do druku offsetowego na papierze gazetowym – HKS Z.

W systemie HKS jako sposób na rozjaśnianie obrano metodę rastrowania. Farby mieszane według podanych receptur mogą być rozjaśnione wielkością rastra i/lub ściemnione przez dodatek odpowiedniej ilości czerni.

Obecnie system mieszania HKS z dokładnie zdefiniowanym odcieniem i ustalonym rodzajem farby jest znany i uznany na całym świecie, chociaż w roku 1967, kiedy został opracowany na potrzeby poligrafii przez trzech niemieckich producentów farb, firmy Hostmann Steinberg, K+E i Schminke, był skierowany na rynek niemiecki.

Który system jest lepszy? Z którym systemem pracować?

Nawet jeśli okaże się, że PANTONE oferuje obszerniejszy zakres stosowania, a HKS dokładniej dopasowuje farbę do określonego podłoża, to i tak najważniejsze jest, że czyniąc ustalenia między projektantem, drukarnią i klientem będziemy właściwie zrozumiani, posługując się jednym językiem: językiem kolorów PANTONE lub HKS.

Hanna Chrzanowska